

เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหมไทย

Butterfly brooch made from Thai silk.

ชื่อผู้จัดทำ

นางสาวชลลดา บัญชาเมฆ

นางสาวธนพร ยืนยงค์

นางสาวสุมาตตรา ยิ่งชื่น

รายงานผลการดำเนินงานรายวิชาโครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการบัญชี

ปีการศึกษา 2568วิทยาลัยการอาชีพสังขะ

ลิขสิทธิ์เป็นของวิทยาลัยการอาชีพสังขะ

วิทยาลัยการอาชีพสังขะ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ใบรับรองโครงการวิชาชีพ

ชื่อโครงการวิชาชีพ

เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหมไทย

ชื่อนักศึกษา

1. นางสาวชลลดา บัญชาเมฆ รหัสนักศึกษา 66202010012
2. นางสาว สุมาตตรา ยิ่งขึ้น รหัสนักศึกษา 66202010055
3. นางสาวธนพร ยืนยงค์ รหัสนักศึกษา 66202010018

หลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีพุทธศักราช 2568

สาขาวิชา

การบัญชี

สาขางาน

การบัญชี

ครูที่ปรึกษาโครงการ

นางสาวนิตยา ป้องเขตร

ครูที่ปรึกษาโครงการร่วม

นางสาวนิภาพร สายแก้ว

ครูผู้สอน

นางสาวนิตยา ป้องเขตร

ปีการศึกษา

2568

คณะกรรมการตรวจสอบวิชาชีพ			ลายมือชื่อ
1. นางสาวอุมามพร	บรรลือทรัพย์	ครูที่ปรึกษาโครงการ	
2. นางสาวนิภาพร	สายแก้ว	ครูที่ปรึกษาโครงการร่วม	
3. นางสาวนิตยา	ป้องเขตร	ครูผู้สอน	
4. นางดวงใจ	ขาวงาม	หัวหน้าแผนกวิชาการบัญชี	
6. นายเบญจภัทร	วงศ์โคกสูง	หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	
8. นายปรีดี	สมอ	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	

สอบโครงการ วันที่ 6 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 เวลา 08.00 – 16.00 น.

สถานที่สอบ วิทยาลัยการอาชีพสังขะ

(นายไพฑูรย์ ฤกษ์ดี)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพสังขะ

วันที่.....เดือน มีนาคมพ.ศ.2569

เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหมไทย
Butterfly brooch made from Thai silk.

ชื่อผู้จัดทำ

นางสาวชลลดา	บัญชาเมฆ
นางสาวธนพร	ยีนยงค์
นางสาวสุมาตตรา	ยิ่งชื่น

รายงานผลการดำเนินงานรายวิชาโครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการบัญชี
ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยการอาชีพสังขะ
ลิขสิทธิ์เป็นของวิทยาลัยการอาชีพสังขะ

ชื่อเรื่อง : เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหมไทย
สาขาวิชา : การบัญชี
แผนกวิชา : การบัญชี
ที่ปรึกษา : นางสาวนิตยา ป้องเขตร
ปีการศึกษา : 2568

บทคัดย่อ

โครงการเข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหมไทย จัดทำขึ้นเพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าไหมไทยให้เกิดมูลค่าเพิ่ม และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ผ้าไหมไทยเป็นผ้าพื้นเมืองที่มีเอกลักษณ์ ลวดลายงดงาม สีสดโดดเด่น และสะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนไทยมาอย่างยาวนาน การนำเศษผ้าไหมที่เหลือจากกระบวนการตัดเย็บมาประดิษฐ์เป็นเข็มกลัดรูปผีเสื้อ จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการลดปริมาณวัสดุเหลือใช้ และสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าทั้งด้านความสวยงามและวัฒนธรรม

ผีเสื้อเป็นสัญลักษณ์ของความงดงาม ความอ่อนโยน อีสระภาพ และการเปลี่ยนแปลงที่งดงาม เปรียบเสมือนการนำเศษผ้าไหมที่ดูไร้ค่า มาผ่านกระบวนการออกแบบและประดิษฐ์อย่างประณีต จนกลายเป็นเครื่องประดับที่มีความหมายลึกซึ้ง เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหมไทยจึงไม่เพียงเป็นสินค้าแฟชั่น แต่ยังเป็นตัวแทนของความคิดสร้างสรรค์ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย และแนวคิดการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

ผลจากการดำเนินโครงการพบว่า เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหมไทยมีความสวยงาม โดดเด่น สามารถนำไปใช้ประดับเสื้อผ้า กระเป๋า หรือของขวัญในโอกาสต่าง ๆ ได้ อีกทั้งยังสามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สร้างรายได้เสริมให้กับนักเรียนหรือชุมชนได้ในอนาคต โครงการนี้จึงแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีทั้งคุณค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

Title : Butterfly Brooch from Thai Silk
Program : Accounting
Department : Accounting
Advisor : Miss Nitaya Pongkhet
Year : 2025

Abstract

The project entitled *Butterfly Brooch from Thai Silk Scraps* was conducted to create value-added products from leftover Thai silk fabric and to promote the efficient use of resources. Thai silk is a traditional fabric known for its unique patterns, vibrant colors, and reflection of Thai local wisdom that has been preserved for generations. Transforming leftover silk scraps from the sewing process into butterfly-shaped brooches is an effective way to reduce waste while enhancing both aesthetic and cultural value.

The butterfly symbolizes beauty, gentleness, freedom, and graceful transformation. Similarly, this project transforms seemingly worthless fabric scraps into meaningful accessories through careful design and craftsmanship. Therefore, the butterfly brooch made from Thai silk is not only a fashion item but also a representation of creativity, cultural preservation, and sustainable resource use.

The results of the project show that the butterfly brooches are beautiful and distinctive. They can be used to decorate clothing, bags, or given as gifts on various occasions. Furthermore, the product has the potential to be developed into an income-generating item for students or local communities in the future. This project demonstrates how leftover materials can be creatively transformed into products with sustainable economic, social, and cultural value.

คำนำ

โครงการเรื่อง “เข้มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหมไทย สำเร็จลุล่วงเนื่องจากได้รับการสนับสนุนและความกรุณาจากนายไพบุลย์ ฤกษ์ดี ท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพสังขะ นางสาวนิตยา ป้องเขตร ครูที่ปรึกษาโครงการ นางดวงใจ ขาวงาม หัวหน้าแผนกวิชาการบัญชี นายเบญจภัทร วงศ์โคกสูง หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และนายปรีดี เสมอ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำโครงการสิ่งประดิษฐ์นี้ ทุกขั้นตอนไม่ว่าจะให้คำปรึกษาตลอดจนชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อโครงการในครั้งนี้ จนทำให้โครงการสมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นการเลือกทำโครงการ การเขียนเค้าโครงการ การเขียนรูปแบบโครงการตลอดจนจัดหาเอกสารความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับตัวอย่างโครงการและยังสนับสนุน ช่วยตรวจดูโครงการเพื่อช่วยแก้ไขว่าที่ผิดพลาดหรือบกพร่องให้ถูกต้องตามรูปแบบของโครงการ

สุดท้ายนี้คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงการนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษาไม่มากนักน้อย หากผิดพลาดและเกิดข้อบกพร่องใดๆ คณะผู้จัดทำต้องขอภัยเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

2568

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญ (ต่อ)	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตวิจัย	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย	5
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผ้าไหม	7
2.2 การออกแบบ	12
2.3 ความสำคัญของสินค้า”ของที่ระลึก”	12
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	14
3.2 วัสดุ/อุปกรณ์ในการทำเข็มกลัดจากเศษผ้าไหมไทย	15
3.3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน	18
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	21
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	22
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	22
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 ผลการวิจัยเพื่อออกแบบและพัฒนา	24

4.2 ผลการวิจัยเพื่อศึกษาหาความพึงพอใจ	24
บทที่ 5 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	26
5.2 อภิปรายผล	26
5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	27
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบเสนอขออนุมัติโครงการ	
ภาคผนวก ข ขั้นตอนการผลิตชิ้นงาน	
ภาคผนวก ค ขั้นตอนการผลิตชิ้นงาน	
ภาคผนวก ง หลักฐานการซื้อขาย	
ภาคผนวก จ แบบสอบถามความพึงพอใจ	
ภาคผนวก ฉ ประวัติผู้วิจัย	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจ	55

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่	หน้า
รูปภาพที่ 2.1 ผ้าไหมโฮล	8
รูปภาพที่ 2.2 ผ้าฝ้าย	8
รูปภาพที่ 2.3 ผ้าไหมลายพญานาค	9
รูปภาพที่ 2.4 ผ้าไหมลายช้าง	9
รูปภาพที่ 2.5 ผ้ามัดหมี่	10
รูปภาพที่ 2.5 ผ้าขิด	11
รูปภาพที่ 3.1 เศษผ้าไหม	15
รูปภาพที่ 3.2 เข็มและด้าย	15
รูปภาพที่ 3.3 ดินสอ	16
รูปภาพที่ 3.4 กรรไกร	16
รูปภาพที่ 3.5 มุข	16
รูปภาพที่ 3.6 ไม้บรรทัด	17
รูปภาพที่ 3.7 ปืนกาว	17
รูปภาพที่ 3.8 ด้าย	17
รูปภาพที่ 3.9 ลวด	18
รูปภาพที่ 3.10 เศษผ้าไหมนำมาตัดเป็นสี่เหลี่ยม	18
รูปภาพที่ 3.11 พับผ้าเข้าหากันเป็นรูปสามเหลี่ยม 2 ครั้ง	18
รูปภาพที่ 3.12 นำเข็มมาเย็บ เย็บขึ้นเย็บลง เริ่มจากมุมขวามือของผ้า	19
รูปภาพที่ 3.13 แล้วดึงเข็มให้สุด จากนั้นเย็บให้ผ้าแน่นข้างหลัง	19
รูปภาพที่ 3.14 พอเย็บได้ 4กลีบ นำเข็มมาเย็บให้เป็นผีเสื้อ	19
รูปภาพที่ 3.15 นำมุกประดับมาทำเป็นหวดผีเสื้อ	20
รูปภาพที่ 3.16 นำกระดาษข้างหลังกระดาษผ้าสักหลาด	20
รูปภาพที่ 3.17 นำเข็มกลัดมาติดหลังผีเสื้อ	20

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

ผ้าทอเมืองสุรินทร์ หรือผ้าไหมสุรินทร์ มีรากเหง้ามาตั้งแต่อดีต มีประวัติความเป็นมายาวนานว่า บรรพบุรุษใช้เส้นไหมน้อยทอผ้า จึงมีความพลิ้วไหว เมื่อสวมใส่แล้วไม่ร้อน เป็นลักษณะเด่นอีกของหนึ่งของผ้าไหมสุรินทร์ ชาวบ้านท้องถิ่นปลูกหม่อนเลี้ยงไหม มีพันธุ์ไหมเหลืองที่เป็นเอกลักษณ์ รวมถึงภูมิปัญญาและงานฝีมือในการทอที่ซับซ้อนผสมผสานถ่ายทอดหลักการ เทคนิค และกรรมวิธีการในการทอของบรรพบุรุษสืบต่อกันมา เช่นการเลี้ยงไหม การมัดหมี่ การย้อมสี และการทอ โดยคงรักษารูปแบบลวดลาย สี สัน ความประณีต และกลวิธีการทอแบบโบราณไว้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งกลุ่มแต่ละเชื้อสายภาษาในจังหวัดสุรินทร์ มีลักษณะการทอผ้าแตกต่างกันในด้านกลวิธีการทอ ลวดลาย การให้สี การย้อมสี และวัสดุการใช้ โดยมีการพัฒนานวัตกรรมทอและสร้างสรรค์รูปแบบลวดลายผ้าให้เข้ากับยุคสมัย และความนิยมของตลาดมากขึ้น

ศิลปะบนผ้าไหมสุรินทร์ เรียกได้ว่าเป็นยุคร่วมสมัยกับเขมร จากประวัติศาสตร์เส้นทางสายไหม เริ่มต้นจากสุรินทร์สู่เขมร จากหลักฐานข้อมูลลวดลายที่ถ่ายทอดเช่น ลายพระตะบอง (เมืองเขมร) ซึ่งยังมีให้เห็นในปัจจุบันเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่มีเอกลักษณ์ เป็นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมกับฝีมือ สร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นจน ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ถือได้ว่า สุรินทร์เป็นแหล่งผลิตผ้าไหมที่อยู่ในอันดับต้นๆ ของประเทศไทยมีวัฒนธรรมการทอผ้าไหมมานานและได้สืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรม จนเป็นเอกลักษณ์ของตัวเองในเรื่อง ผ้าไหม

การทอผ้าไหมสุรินทร์มีความแตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ เพราะมีการทอทุกแบบที่มีอยู่ในประเทศไทย และลายผ้ามัดหมี่ของจังหวัดสุรินทร์นั้น นอกจากมีลายธรรมดาที่มีอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ แล้ว ยังมีลายที่แปลกและไม่เหมือนจังหวัดใดเลยอีกมาก ทำให้ผ้าไหมสุรินทร์มีลายผ้าเอกลักษณ์มากกว่า ๑ ลาย ได้มีการคิดค้นสร้างสรรค์พัฒนาทั้งเรื่องลวดลายของผ้าไหม การผลิตเส้นไหมน้อย และกรรมวิธีการทอที่สลับซับซ้อน เช่น การทอผ้ามัดหมี่พร้อมยกดอกไปในตัว ซึ่งทำให้ผ้าไหมที่ได้

เป็นผ้าเนื้อแน่นมีคุณค่า ซึ่งเป็นกรรมวิธีที่ยากต้องใช้ความสามารถและความชำนาญ และมีการทอที่เดียวในประเทศไทยอีกด้วย

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการถวายความจงรักภักดีและต่อยอดพระราชปณิธานในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง จังหวัดสุรินทร์ได้ตระหนักในคุณค่าแห่งภูมิปัญญางานหัตถกรรมทอผ้า ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นชาวสุรินทร์อันควรค่าแก่การรักษา ส่งเสริม เผยแพร่ สืบสาน และสร้างสรรค์ศิลปะลดทอนลายบนผืนผ้าไหมให้คงอยู่สืบต่อไปที่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์มรดกทางภูมิปัญญา วิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์อันโดดเด่นของจังหวัดสุรินทร์ จึงได้ประกาศลายผ้าอัตลักษณ์ประจำจังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ ในเบื้องต้น

จำนวน 7 ลาย ได้แก่

1. ผ้าโฮล
2. ผ้าอัมปรม, อัมปรม
3. ผ้าสมอ, ผ้าสะมอ, ชมอ
4. ผ้าอันลูนซิม, อันลูนซิม, อันลูนซิม
5. ผ้าละเบิก
6. ผ้าสาคู
7. ผ้าหางกระรอก, ผ่ากะเหนียว

ผ้าโฮล

เป็นผ้าไหมมัดหมี่ที่มีลักษณะเฉพาะที่โดดเด่น นิยมใช้เส้นไหมน้อยในการทอ มีการมัดย้อมเส้นพุ่งด้วยวิธีการเฉพาะเรียกว่า จนนองโฮล โดยการมัดหมี่ผ้าโฮล นิยมมัดหมี่

อัมปรม

เป็นผ้ามัดหมี่สองทางคือ โดยมีการมัดย้อมทั้งเส้นพุ่งและเส้นยืน ซึ่งแตกต่างจากผ้ามัดหมี่ทั่วไปของประเทศไทย ที่ส่วนใหญ่เป็นมัดหมี่เฉพาะเส้นพุ่ง

ผ้าสะมอ

เป็นผ้าของกลุ่มชาวไทยเชื้อสายเขมรในบริเวณอีสานใต้ ได้แก่ บริเวณจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ เป็นผ้าในกลุ่มของผ้าลายอันลูน หรือผ้าลายตาราง

ผ้าอันลูนซิม

เป็นผ้าในกลุ่ม ผ้าลายอันลูนหรือผ้าลายตาราง เป็นผ้าของกลุ่มชาวไทยเชื้อสายเขมรใน

บริเวณอีสานใต้ ได้แก่ บริเวณจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ ซึ่งใช้ไหมพุ่งและไหมยืนหลายสีแบบเดียวกันทอ
 ชัดกัน เกิดเป็นตาราง ถ้ามีขนาดใหญ่เรียกว่า อันลูนธม ถ้าขนาดเล็ก

ผ้าละเบิก

ลักษณะเป็นผ้ายกดอกลายตารางสีเหลี่ยม การทอจะยกตะกอครั้งละ 2 ตะกอ คือ ตะกอที่
 1-2 และตะกอที่ 3-4 เพื่อทอเป็นพื้น ส่วนลวดลายเกิดจากการแยกตะกอ 2-3 ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเส้น
 ยืนสีเหลืองและสีขาวอยู่ด้วย เมื่อทอออกมาแล้ว ทำให้เห็นลายเด่นชัดขึ้น

ผ้าสาคุ

เป็นผ้าที่ย้อมเส้นไหมเป็นสีแล้วทอสลับเส้นจะเป็นลายตารางไหม

ผ้าทางกระรอก

เป็นลายที่มีการนำไหม 2 สี มาควบตีเกลียวเป็นเส้นเดียวแล้วนำมาทอเรียงไปเต็มผืน เส้นยืน
 จะใช้สีเดียนิยมเป็นสีดำหรือสีอื่นแล้วแต่ช่างทอ ส่วนเส้นพุ่งจะมีไหมควบ 2 สี เช่น สีแดงควบสี
 เหลือง สีเหลืองควบสีเขียว สีขาวควบสีแดง เป็นต้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เครื่องประดับจากเศษผ้าไหม

1 เพื่อศึกษาปัญหาและเพื่อการออกแบบและจัดทำสิ่งประดิษฐ์แฟชั่นภายใต้ชื่อ ผลิตภัณฑ์
 ผีเสื้อเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษผ้าไหม

2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์แฟชั่นภายใต้ชื่อ ผลิตภัณฑ์ ผีเสื้อเครื่องแต่งกายและ
 อุปกรณ์ต่อผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ ผลิตภัณฑ์ ผีเสื้อเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษผ้าไหม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทั้งในอดีตและปัจจุบันคุณค่าของผ้าไหม ด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และ
 สิ่งแวดล้อมกระบวนการทอและออกแบบลายผ้า ที่เป็นเอกลักษณ์วิถีชีวิตของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับผ้า
 ไหม และ การพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ เช่น การพัฒนาลายผ้า การย้อมสีธรรมชาติ และการ
 ขยายผลสู่ชุมชนและเครือข่าย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ผลิตผ้าไหม: อาจารย์และผู้ประกอบการ, กลุ่มทอผ้า, หรือชุมชนที่ผลิตผ้าไหม ผู้เชี่ยวชาญ: เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบลวดลายผ้าไหม หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตหัตถกรรมทอผ้า

กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ: ตัวอย่างสามารถเลือกจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง

ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ: ตัวอย่างอาจเป็นประธานกลุ่มหรือสมาชิกกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตหัตถกรรมทอผ้าจำนวน 20 คน หรือผู้ประกอบการในจังหวัดทางภาคอีสานและภาคเหนือที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ผ้าจากกลุ่มทอผ้ากลุ่มทอผ้าในชุมชนต่างๆ เช่น กลุ่มทอผ้าบ้านภูจวง หรือกลุ่มทอผ้าไหมแพรวาชุมชนภูไทตากกลุ่มผู้บริโภครออาจเป็นผู้ที่สนใจหรือซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้านเนื้อหา

- ศึกษาขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ระลึก ออกแบบแพชั่นเครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง เครื่องแต่งกาย “เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหม” เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งและเครื่องประดับจากเศษผ้าไหม

- ศึกษาเรื่องผ้าไหม ผ้าโฮล ผ้ามัดหมี่ ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก แพชั่น ทันสมัย

- ศึกษาประเพณีวัฒนธรรม เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดสุรินทร์

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษารูปแบบและประติษฐานผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก แพชั่นเครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง เครื่อง

แต่งกาย “เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ”

ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการผลิตภัณฑ์สินค้าแพชั่นจากผ้าไหม “เข็มกลัดผีเสื้อ” เป็นเครื่องประดับ ตกแต่งจากเศษผ้า” ตัวแปรตาม คือ รูปแบบผลิตภัณฑ์แตกต่างกันส่งผลให้ได้สิ่งประติษฐาน เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษผ้า ที่มีความโดดเด่น ลวดลายสวยงาม และความเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตัวแปรควบคุม คือ เศษผ้าฝ้าย เศษผ้าไหม ฯลฯ

ตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึก “เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไทย ผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษผ้า”

ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกแฟชั่นเครื่องประดับ “เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไทย ผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษผ้า”

ตัวแปรตาม คือ ระดับความพึงพอใจ/ความทันสมัยของผลิตภัณฑ์

ตัวแปรควบคุม คือ สิ่งประดิษฐ์ เศษผ้าไหม เศษผ้าฝ้าย ผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกแฟชั่นเครื่องประดับ ผลิตภัณฑ์ “เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไทย ผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งและเครื่องประดับจากเศษผ้า”

แบบประเมินความพึงพอใจต่อสินค้าที่ระลึกแฟชั่นเครื่องประดับ ผลิตภัณฑ์

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1. ได้ลักษณะหรือรูปแบบของผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึก แฟชั่นเครื่องประดับ เครื่องตกแต่งเครื่องแต่งกายเข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไทย ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากเศษผ้า ที่เกิดจากการผสมผสานวัฒนธรรม เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดสุรินทร์

2. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อสินค้าที่ระลึก แฟชั่นเครื่องประดับ เครื่องประดับเครื่องตกแต่ง เครื่องแต่งกาย “เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไทย ผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษ ผ้า” อยู่ในระดับดีมากขึ้นไป

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

1. สินค้าที่ระลึก หมายถึง สัญลักษณ์ที่ได้รับการออกแบบสร้างสรรค์ขึ้น เพื่อกระตุ้นหรือเน้นย้ำความทรงจำที่มีคุณค่าน่าจดจำ “เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไทยผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษผ้า”

2. ผ้าไหม หมายถึง ผ้าไหมไทย เป็นผ้าไหมซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างจากผ้าไหมทั่วไป กล่าวคือ มีแสงแวววาวเป็นมันเลื่อม เนื้อผ้าฟูไม่เรียบ อ่อนนุ่ม มีน้ำหนัก บางชนิดเป็นปุมปมอันเนื่องมาจากระดับคุณภาพซึ่งเกิดในกระบวนการผลิตแต่ก็ทำให้ได้รับความนิยมของคนบางกลุ่มเพราะดูแล้วมีโดยเฉพาะผ้าไหมของเมืองขอนแก่นมีความแปลกตาและสวยมีเอกลักษณ์

3. เอกลักษณ์ หมายถึง สินค้าที่ระลึกที่ได้รับการออกแบบสร้างสรรค์ โดยการนำรังไหม ซึ่งเป็น

วัสดุธรรมชาติที่สามารถหาได้ในท้องถิ่นและเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของจังหวัดสุรินทร์ มาทำเป็นดอกราชพฤกษ์หรือดอกคูนดอกกรวงผึ้งและดอกแก้วซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัดประเทศและประจำตัวองค์พระมหากษัตริย์ราชการที่ 10

4. เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ หมายถึง เครื่องประดับ สามารถแบ่งออกได้เป็นสองประเภท

โดยทั่วไป ได้แก่ เสื้อผ้า และของที่สวมใส่ เช่น กระเป๋าตังค์ อาจไปเครื่องเพชร

พลอย นาฬิกา สายสะพาย ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ สร้อยคอ กำไล ถุงเท้า และถุงน่อง

5. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบ และไม่ชอบสินค้าที่ระลึก แฟชั่นเครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง เครื่องแต่งกาย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ระลึก แฟชั่นเครื่องประดับ "เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษผ้า"

2. ได้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก แฟชั่นเครื่องประดับ "เข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษผ้า"สวมใส่บนร่างกายมนุษย์" เป็นของที่ระลึกแสดงความยินดีในโอกาสต่างๆ เช่นงานเกษียณอายุราชการ งานขึ้นบ้านใหม่ งานปีใหม่

3. พัฒนาสู่เชิงพาณิชย์ ก่อให้เกิดรายได้สู่ครอบครัวและชุมชน

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การออกแบบเครื่องประดับจากเศษผ้าไหม ผ้าไหม ทางผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ซึ่งทางผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่สำคัญในงานวิจัยดังนี้

1.แนวคิดการออกแบบเครื่องประดับ (Jewelry Design Concepts)

- 1.1 ต้องมีความแข็งแรงเพียงพอ แม้วัสดุหลักจะเป็นผ้าไหม
- 1.2 การผสมวัสดุ เช่น โลหะ ไม้ ลูกบิด ช่วยเสริมความทนทานและความงาม

2. ภูมิปัญญาการทอผ้าไหม (Silk Weaving Local Wisdom)

- 1.1 ผ้าไหมสะท้อนวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น อีสาน สุรินทร์ ขอนแก่น
- 1.2 เทคนิคดั้งเดิม เช่น มัดหมี่ ชิด ยกดอก

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้ามัดหมี่ ผ้าชิด

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของผ้าไหมในประเทศไทย

ผ้าไหมไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความสวยงามและมีลักษณะเฉพาะตัว ด้วยความเงางาม ความอ่อนนุ่ม และการระบายอากาศที่ดี ทำให้สวมใส่สบายทั้งในอากาศร้อนและเย็น นอกจากนี้ ผ้าไหมยังมีความหลากหลายตามกรรมวิธีการทอและเนื้อผ้า สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายรูปแบบตั้งแต่เสื้อผ้าที่หรูหราไปจนถึงของตกแต่งบ้าน

ผ้าไหมไทยมีชื่อเสียงในด้านความสวยงาม ความหรูหรา และความนุ่มสบาย มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างจากผ้าไหมทั่วไป นอกจากนี้ ผ้าไหมยังมีความทนทาน ระบายอากาศได้ดี แลคุณสมบัติพิเศษที่ช่วยให้รู้สึกเย็นเมื่ออากาศร้อน และอบอุ่นเมื่ออากาศหนาว ผ้าไหมเป็นสัญลักษณ์ของสถานะทางสังคมสูง และมักใช้ในงานพิธีสำคัญ และมีต้นกำเนิดจากอารยธรรมโบราณในไทยเมื่อ 3,000 ปีก่อน ผ้าไหมไทยมีความโดดเด่นด้วยลวดลายที่หลากหลาย เช่น มัดหมี่และยกดอก และมีความประณีตในการทอ ซึ่งมาจากภูมิปัญญาและความเชื่อท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีการนำนวัตกรรมมาพัฒนาผ้าไหมให้มีคุณสมบัติพิเศษยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผ้าไหมไทยยังถูกนำไปใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายและของตกแต่งบ้าน ทำให้ผ้าไหมไทยเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญของวัฒนธรรมไทยและเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลก

- 1.2 ประเภทของผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้ามัดหมี่ ผ้าชิด
- 1.3 ผ้าไหมสุรินทร์ “ผ้าโฮล”

ผ้าไหม หรือเส้นใยไหม ได้จากรังไหม ส่วนมากผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลาง มีในภาคใต้บ้างเล็กน้อย การผลิตเส้นไหม จะนำรังไหมมาต้ม แล้วสาวเส้นไหม จากนั้นจึงฟอกด้วยด่าง แล้วกวักให้เส้นไหมติดกันเป็นเส้นเดียวยาวตลอด และนำไปย้อมสีเพื่อทอเป็นผ้าต่อไป ผ้าโพล ถือได้ว่าเป็นผ้าชั้นสูงการทอโดยการยกที่เรียกว่าผ้าหน้านางใช้สำหรับสวมใส่ของบุคคลชั้นสูงหรือใช้ในการประกอบพิธีสำคัญ เช่น ใช้คลุมบายศรี ลายผ้าโพลมาจากการสังเกตการไหลของน้ำ เวลาพุ่งเหมือนน้ำไหล ผ้าโพลได้แบบอย่างมาจากลูกเหโลม เวลาพุ่งเลื่อยคลานมีลักษณะเหมือนน้ำไหล มีสองสีสลับกันขึ้นลงตามจังหวะการเลื่อย หรือเงาสะท้อนที่อยู่บนผิวน้ำ อีกประการหนึ่งชายเขมรมีความผูกพันอยู่กับงู ที่เรียกว่า "นาค" เพราะนาคคืองูใหญ่นั้นเอง ลักษณะของผ้าโพล เป็นผ้ามัดหมี่ที่มีลายเหมือนใบไม้ด้วยเช่นกัน โครงสร้างของลายคือทแยงทั้ง 2 ข้าง เข้าหากัน มีเส้นคั่นลายทอด้วยไหมสีพื้น

รูปภาพที่ 2.1 ผ้าไหมโพล

ที่มา <https://www.chobmai.com>

ผ้าฝ้าย

ฝ้ายทำมาจากใยฝ้าย ซึ่งได้จากต้นฝ้ายที่สามารถปลูกขึ้นได้ดีในแถบที่มีอากาศอุ่นชื้นและมีแดดจัด เมื่อผลฝ้ายแก่จัดแล้ว ผลจะแตกมีใยเป็นปุยขาว จึงเก็บมาแยกเอาเปลือกและเมล็ดออก แล้วนำไปปั่นเป็นเส้นใยและเส้นด้าย จึงจะสามารถทอเป็นผืนผ้าได้แล้วจึงจะสามารถใช้ประโยชน์จากผ้าฝ้ายได้ โดยการนำมาตัดและเย็บเป็นเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายอย่างเช่น เสื้อยืด

รูปภาพที่ 2.2 ผ้าฝ้าย

ที่มา <https://www.northlamphunfabric.co.th/>

ผ้าไหมลายพญานาค

ผ้าไหมลายพญานาค เป็นงานหัตถศิลป์ไทยที่โดดเด่นด้วยเทคนิคมัดหมี่ยกดอกหรือเขียนทอง สื่อถึงความมั่งมี ความคุ้มครอง และความศรัทธา มักใช้ลวดลายพญานาคคู่ นาคเข็งเทียนหรือนาคขมสวน ทอด้วยความประณีต นิยมใช้ในชุดพิธีการหรือผ้าชิ้นตัดชุดไทย โดยเฉพาะในแถบอีสาน และลุ่มแม่น้ำโขง

รูปภาพที่ 2.3 ลายพญานาค

ที่มา <https://ktmpcorporation.com/product/s043>

ผ้าไหมลายช้าง

มีทั้งที่เป็นผ้าไหมแท้ทอมือที่มีคุณค่าทางศิลปะสูง และผ้าไหมอิตาลี (ผ้าใยสังเคราะห์) ที่นิยมนำมาตัดเย็บกางเกงหรือเสื้อผ้าแฟชั่นในราคาที่เข้าถึงง่าย

รูปภาพที่ 2.4 ลายช้าง

ที่มา <https://www.quinl.com/th.html>

ผ้าหมัดหมี่

ผ้าหมัดหมี่ คือผ้าที่ทอจากด้ายหรือไหมที่ผูกมัดแล้วย้อมโดยการคิดผูกให้เป็นลวดลาย แล้วนำไปย้อมสีก่อนทอเป็นศิลปะการทอผ้าพื้นเมืองชนิดหนึ่งที่นิยมทำกันมานานแล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และในภาคกลางบางจังหวัด เช่น จังหวัดชัยนาท จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดลพบุรี เป็นต้น ส่วนภาคเหนือมีการทอที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดน่าน

กระบวนการทำผ้าหมัดหมี่ ในขั้นตอนการสร้างลวดลายจะต้องนำเส้นใยฝ้ายหรือเส้นใยไหมไปค้นลำหมี่ให้ได้ตามจำนวนที่เหมาะสมกับลวดลาย แล้วจึงนำไปซึ่งเข้ากับ “โองหมี่” โดยจะใช้เชือกมัดส่วนที่ไม่ต้องการให้ติดสีเรียกว่าการ “โอบ” ในอดีตใช้เชือกกล้วย ต่อมานิยมใช้เชือกฟางพลาสติก การมัดจะต้องมัดให้แน่นตามลวดลายที่กำหนดไว้แล้วนำไปย้อมสี จากนั้นตากแดดให้แห้ง เมื่อนำมาแกะเชือกออกจะเห็นส่วนที่มัดไว้ไม่ติดสีที่ย้อม หากต้องการให้ลวดลายมีหลายสีจะต้องมัดโอบอีกหลายครั้งตามความต้องการ ตำแหน่งที่มัดให้เกิดลวดลายนั้นจะต้องอาศัยทักษะเชิงช่างที่ชำนาญและแม่นยำ เพราะช่างมัดหมี่ของประเทศไทยไม่ได้มีการยึดตำแหน่งลวดลายไว้ก่อนแบบประเทศอื่นๆ ตำแหน่งการมัดลวดลายจึงอาศัยการจดจำและสั่งสมจากประสบการณ์

รูปภาพที่ 2.5 ผ้าหมัดหมี่

ที่มา <https://www.chobmai.com/article/70/>

ผ้าซิด

ผ้าทอลายซิด เป็นผ้าพื้นเมืองของภาคอีสาน บางส่วนของภาคเหนือและภาคกลางของไทย นับว่าเป็นศิลปะพื้นฐานที่สะท้อนให้เห็นภาพ ลักษณะ ลวดลาย และวิวัฒนาการของท้องถิ่นเดิมของไทยที่มีมาแต่โบราณ ชาวอีสานถือว่าในกระบวนการทอผ้าด้วยกันแล้ว การทอผ้าซิดต้องอาศัยความชำนาญ และมีชั้นเชิงทางฝีมือสูงกว่าการทอผ้าอย่างอื่น ๆ เพราะทอยากมาก มีเทคนิคการทอที่

ซับซ้อนมากกว่าการทอผ้าธรรมดา เพราะต้องใช้เวลา ความอดทน และความละเอียด ลออ มีกรรมวิธีที่ยุ่งยากทอได้ช้า และผู้ทอต้องมีประสบการณ์และพรสวรรค์ในการทอ

รูปภาพที่ 2.6 ผ้าซิต

ที่มา https://qsds.go.th/silkcotton/k_26.php

ความสำคัญของแฟชั่นเครื่องประดับ

ความสำคัญของแฟชั่นเครื่องประดับอยู่ที่การ เสริมบุคลิกภาพ และ สร้างความโดดเด่น โดยเป็นมากกว่าแค่เครื่องประดับ เพราะสามารถสะท้อน ตัวตน รสนิยม สถานะทางสังคม และ ความเชื่อ ของผู้สวมใส่ได้ นอกจากนี้ยังช่วยทำให้ การแต่งกายดูสมบูรณ์แบบ และ เพิ่มความมั่นใจ ได้อีกด้วย

1. ส่งเสริมเอกลักษณ์ไทยการใช้ผ้าไทยในการทำเครื่องประดับ เช่น เข็มกลัด ทำให้วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาการทอผ้าของชุมชนไทยถูกนำเสนออย่างชัดเจน ลวดลายและสีสันทของผ้าไทยสะท้อนถึงรากเหง้าและเอกลักษณ์

2. สร้างมูลค่าเพิ่มให้ผ้าไทยการนำผ้าไทยมาผลิตเป็นเข็มกลัดหรือเครื่องประดับทำให้ผ้ามีคุณค่าเพิ่มขึ้น ไม่ใช่เพียงผืนผ้าที่ใช้สวมใส่ แต่กลายเป็นสินค้าแฟชั่นที่สามารถจำหน่ายและนำไปใช้งานจริงในชีวิตประจำวัน

3. ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนโครงการเข็มกลัดผ้าไทยช่วยสร้างรายได้ให้กับช่างทอผ้าและชุมชนท้องถิ่น ทำให้ภูมิปัญญาดั้งเดิมมีมูลค่าทางเศรษฐกิจและสามารถสร้างงานสร้างอาชีพให้กับคนในพื้นที่

4. ผสมผสานความดั้งเดิมกับแฟชั่นสมัยใหม่การออกแบบเข็มกลัดจากผ้าไทยเปิดโอกาสให้นักออกแบบสามารถผสมผสานความดั้งเดิมของลวดลายไทยกับความทันสมัยของแฟชั่นโลก ทำให้ผ้าไทยสามารถปรับตัวและเข้ากับความต้องการของคนรุ่นใหม่

5. เผยแพร่วัฒนธรรมไทยสู่สากลเครื่องประดับที่ทำจากผ้าไทยไม่เพียงแต่ใช้ภายในประเทศ แต่ยังสามารถเผยแพร่วัฒนธรรมไทยไปยังต่างประเทศ ทำให้ผ้าไทยเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในวงกว้าง

6. เป็นสัญลักษณ์ความภาคภูมิใจการสวมใส่เครื่องประดับจากผ้าไทยช่วยแสดงออกถึงความรักและภูมิใจในวัฒนธรรมไทย เป็นการสื่อสารถึงรากเหง้าและมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การรักษา

2.2 การออกแบบ

2.1 แนวคิดในการออกแบบ

แนวคิดหลักของการออกแบบเข็มกัตผีเสื้อจากเศษผ้าไหม คือการนำเศษผ้าไหมที่เหลือใช้จากกระบวนการตัดเย็บหรือทอผ้ามาประยุกต์สร้างมูลค่าเพิ่ม โดยออกแบบให้มีรูปทรงผีเสื้อที่สื่อถึงความอ่อนช้อย ความสวยงามของธรรมชาติ และสะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นไทย ผสมผสานงานประณีตศิลป์กับการรีไซเคิลวัสดุให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 แรงบันดาลใจในการออกแบบ

แรงบันดาลใจมาจากลวดลายและสีสันของผ้าไหมไทยรูปทรงปีกผีเสื้อที่มีความงดงามและหลากหลาย แนวคิดอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้เศษผ้าเหลือทิ้งให้เกิดประโยชน์จึงออกแบบให้เข็มกัตมีลักษณะโดดเด่น สวยงาม และสามารถใช้เป็นเครื่องประดับได้จริง

2.3 ความสำคัญของสินค้า”ของที่ระลึก”

เข็มกัตผีเสื้อจากเศษผ้าไหมเป็นของที่ระลึกที่มีคุณค่าและความหมายอย่างลึกซึ้ง เพราะไม่เพียงเป็นเครื่องประดับที่สวยงามเท่านั้น แต่ยังสะท้อนเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของไทยได้อย่างชัดเจน การนำเศษผ้าที่เหลือจากการตัดเย็บผ้าไทย เช่น ผ้าฝ้าย ผ้าไหม และผ้าทอพื้นเมือง มาประดิษฐ์เป็นเข็มกัตรูปผีเสื้อ ช่วยให้วัสดุที่อาจถูกทิ้งมีคุณค่าใหม่ และสะท้อนแนวคิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในแต่ละปีมีเศษขยะจำพวกเศษผ้าเหลือทิ้งจากการผลิตในอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการตัดเย็บ หรือวิสาหกิจชุมชนต่างๆ จำนวนมาก ซึ่งเศษผ้าเหลือทิ้งดังกล่าวในวันก็จะเสื่อมสภาพไม่เกิดประโยชน์และคุณค่า กลายเป็นขยะและเกิดปัญหาโลกละอาจารย์อาณัฐ ศิริพิชญ์ตระกูล อาจารย์สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ เกิดแนวคิดนำเศษผ้าเหลือทิ้งจากการตัดเย็บ มาเพิ่มมูลค่าด้วยการสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ประดับตกแต่งบ้าน และของที่ระลึก เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงเพิ่มทางเลือกให้ผู้บริโภคเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ตกแต่งประดับบ้านที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (ผศ.ยุวดี พรธาราพงศ์)

บทที่3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์แฟชั่นเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษผ้าภายใต้ (Design Research) และการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดสุรินทร์โดยผู้จัดทำได้ดำเนินการตามขั้นตอน

- ศึกษาสภาพปัญหา บริบททางวัฒนธรรม ประเพณี เอกลักษณ์ท้องถิ่น และภูมิปัญญาการทอผ้าไหมของจังหวัดสุรินทร์ เพื่อใช้เป็นแนวคิดหลักในการออกแบบผลิตภัณฑ์
- เก็บรวบรวมข้อมูลด้านค่านิยม คุณค่าทางวัฒนธรรม และรูปแบบการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์
- พิจารณาศักยภาพด้านการผลิต การตลาด และแนวโน้มความต้องการของผู้บริโภค เพื่อประเมินความเป็นไปได้ของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในเชิงพาณิชย์
- จัดทำวัสดุอุปกรณ์ และออกแบบร่าง การออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ การทำตามแฟชั่น สมัณนิยม “ผลิตภัณฑ์ Malika ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับจากเศษผ้า” โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีประสบการณ์ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกและผู้ประกอบการร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สินค้าที่ระลึกประจำจังหวัดสุรินทร์ช่วยแนะนำ และแก้ไขปรับปรุง

1ดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์ มาประยุกต์ใช้เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องแต่งกายหรือทำเป็นเครื่องประดับ ได้ เช่น เข็มกลัดผีเสื้อ, ผ้าพันคอ, เข็มกลัดรูปดอกไม้ ,พวงกุญแจ และเครื่องประดับอื่นๆ

1.1 ออกแบบชุดเครื่องแต่งกาย เช่นกางเกง กระโปรง เสื้อ กระเป๋าจากเศษผ้าไหม เข็มกลัดผ้าไหมเช่นเข็มกลัดดอกไม้ เข็มกลัดผีเสื้อ สามารถนำไปตัดเป็นชุดสุภาพสวมใส่ไปในงานพิธีได้

1.2 ออกแบบชุดเครื่องประดับ เช่น เครื่องประดับเงินเครื่องประดับทองมาประยุกต์ใช้กับเศษผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าชิตและเครื่องประดับประเภทสร้อยคอมุกประดับกับเศษผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าชิต

2.2 การนำผลิตภัณฑ์ "Malika" ซึ่งเป็นเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษผ้า ไปทดสอบความพึงพอใจกับกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) หรือการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research)

3.1 ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบตัดเย็บชุดเสื้อผ้าไทย ชุดเสื้อผ้าแฟชั่นตามยุคสมัย ผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกประเภทเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ และผู้ประกอบการร้าน

จำหน่ายสินค้าที่ระลึก เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ กลุ่มชุมชนทอผ้าไหม กลุ่มชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้า ตัดเย็บกระเป๋าผ้า ในเขตจังหวัดสุรินทร์

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามประชากรที่กำหนดไว้ข้างต้น และมีความเกี่ยวข้องหรือมีประสบการณ์โดยตรงกับผลิตภัณฑ์ที่วิจัย เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่มีคุณภาพในการให้ข้อมูล

3.2 วัสดุอุปกรณ์ในการทำเข็มกลัดผรสื่อจากผ้าไหมไทยจากเศษผ้าไหมไทย

1. เศษผ้า หมายถึง ผ้าที่มาจากส่วนที่เหลือจากการตัดผ้า หรือ สิ่งที่มาจากระบวนการผลิตสิ่งทอ หลังจากได้ผลิตผลิตภัณฑ์หลักแล้ว ซึ่งเป็นส่วนที่ไม่ได้ใช้หรือไม่สามารถนำไปใช้งานในผลิตภัณฑ์หลักนั้นได้อีก

รูปภาพที่ 3.1 เศษผ้าไหม

2. เข็มและด้าย เข็มและด้ายเย็บผ้าเป็นวัสดุหลักซึ่งใช้ในการเย็บวัสดุผ้าทุกชนิดและมีฟังก์ชันการใช้งานจริงและการตกแต่งสองอย่าง คุณภาพของด้ายเย็บผ้าไม่เพียง แต่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดเย็บและต้นทุนในการผลิตเท่านั้น

รูปภาพที่ 3.2 เข็มและด้าย

1. ดินสอ ช่วยร่างเส้นตัดเย็บผ้าเพื่อสะดวกในการตัดผ้าให้เท่ากัน

รูปภาพที่3.3 ดินสอ

2. กรรไกร เป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์สำคัญที่ช่วยในการตัดเศษผ้า

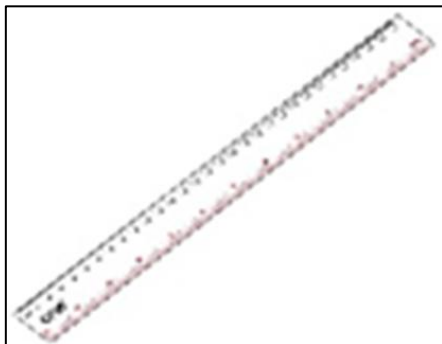
รูปภาพที่3.4 กรรไกร

5. มุขประดับ เป็นเครื่องประดับสิ่งของตกแต่งช่วยเสริมผลิตภัณฑ์ให้สวยงามมากยิ่งขึ้น

รูปภาพที่ 3.5 มุข

6. ไม้บรรทัด เป็นอุปกรณ์ส่วนหนึ่งช่วยในการร่างผ้าเพื่อที่จะได้ตัดออกมา

รูปภาพที่ 3.6 ไม้บรรทัด

7. ปืนกาว เป็นอุปกรณ์ยิงกาวที่สามารถใช้งานได้อย่างอเนกประสงค์เป็นกาวร้อนเหลวสีขาวขุ่น เล็กน้อย และดันออกมาที่ปลายปืนตามแรงกด

รูปภาพที่ 3.7 ปืนกาว

8. ด้าย เป็นอุปกรณ์ เอาไว้เย็บผ้า

รูปภาพที่ 3.8 ด้าย

9. ลวด ใช้ลวดมัดเป็นนวดผีเสื้อ

รูปภาพที่ 3.9 ลวด

3.3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. นำเศษผ้ามาตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยม

รูปภาพที่ 3.10 เศษผ้าไหมนำมาตัดเป็นสี่เหลี่ยม

2. พับผ้าเข้าหากันเป็นรูปสามเหลี่ยม 2 ครั้ง

รูปภาพที่ 3.11 พับผ้าเข้าหากันเป็นรูปสามเหลี่ยม 2 ครั้ง

3. นำเข็มมาเย็บ เย็บขึ้นเย็บลง เริ่มจากมุมขวามือของผ้า

รูปภาพที่ 3.12 นำเข็มมาเย็บ เย็บขึ้นเย็บลงเริ่มจากมุมขวามือของผ้า

4. แล้วดึงเข็มให้สุด จากนั้นเย็บให้ผ้าแน่นข้างหลัง

รูปภาพที่ 3.13 แล้วดึงเข็มให้สุด จากนั้นเย็บให้ผ้าแน่นข้างหลัง

5. พอเย็บได้ 4 อัน นำเข็มมาเย็บให้เป็นผีเสื้อ

รูปภาพที่ 3.14 พอเย็บได้ 4 กลีบ นำเข็มมาเย็บให้เป็นผีเสื้อ

6. นำมุกประดับมาทำเป็นหนวดผีเสื้อ

รูปภาพที่ 3.15 นำมุกประดับมาทำเป็นหนวดผีเสื้อ

7. นำกระดาษมาปิดข้างหลังกระดาษผ้าสักหลาด

รูปภาพที่ 3.16 นำกระดาษข้างหลังกระดาษผ้าสักหลาด

8. นำเข็มกลัดมาติดหลังผีเสื้อ

รูปภาพที่ 3.17 นำเข็มกลัดมาติดหลังผีเสื้อ

3.4 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 2 ลักษณะ ดังนี้

1. โดยการสัมภาษณ์และสอบถาม จากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการออกแบบสินค้าที่ระลึก และเจ้าของกิจการที่จำหน่ายสินค้าที่ระลึกในเขตจังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย ศูนย์แสดงสินค้าโอท็อปสังขะ สุรินทร์, ร้านสมบัติกรอบรูป, ร้านปิ่นมงคลสังขะ, ร้านโปรมิวสิก, ร้านฮุนนี่ดีกาย, ร้านเกษร และร้านกาญจนา เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึก

2. โดยจัดทำแบบสอบถามสำรวจความพึงพอใจ ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ เครื่องประดับ เครื่อง

- รูปร่าง น้ำหนัก และขนาดเหมาะสม
- มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สวยงามและน่าสนใจ
- ความประณีตสวยงาม สีสันทัน และเหมาะสมกับความนิยม
- การจัดองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันดี
- ผลงานการออกแบบสามารถนำไปผลิตสู่เชิงพาณิชย์ได้
- มีความเหมาะสมในด้านราคา

2.1. ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้น โดยการแจกแบบสอบถามการประเมินความพึงพอใจกับกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ

คะแนน 5	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มาก
คะแนน 3	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	น้อย
คะแนน 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

2.2. เก็บรวบรวมข้อเสนอแนะ ที่มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิดเพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้จัดทำสรุปและประเมินโครงการได้จัดเก็บด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 20 คน

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
2. เก็บตัวอย่างจากการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง
3. รวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามและสรุปผล
4. จัดทำรูปเล่มรายงาน

3.6 สถิติที่ใช้

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติพื้นฐานดังนี้

1. ค่าร้อยละ ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละ (\%)} = \frac{x \times 100}{n}$$

X = จำนวนข้อมูลถี่ (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย ใช้สูตรดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

$\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมข้อมูลทั้งหมด

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นซึ่งเป็นการวัดความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์แฟชั่น เครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง เครื่องแต่งกาย สินค้าที่ระลึก “ผลิตภัณฑ์ Malika ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเศษผ้า” โดยการหาค่าเฉลี่ย (X) ตามรายการในแบบสอบถามเป็นรายข้อรายด้าน และภาพรวมนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางและการบรรยายโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 –1.49 หมายถึงเห็นด้วยและพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50– 2.49 หมายถึงเห็นด้วยและพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50– 3.49 หมายถึงเห็นด้วยและพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50– 4.49 หมายถึงเห็นด้วยและพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50– 5.00 หมายถึงเห็นด้วยและพึงพอใจในระดับมากที่สุด

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อจัดทำผลิตภัณฑ์ “เข็มกลัดผีเสื้อ จากผ้าไหม” ผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งกาย และเครื่องประดับจากเศษผ้า “ผู้จัดทำได้ดำเนินการและ เก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดังนี้”

4.1 ผลการวิจัยเพื่อออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ “เข็มกลัดผีเสื้อ จากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับจากเศษผ้า”

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจ เก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญา ตลอดจนเอกลักษณ์ของจังหวัดสุรินทร์จากตำรา วารสาร และผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการออกแบบและจัดทำผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึก พบว่า การจัดทำผลิตภัณฑ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์แฟชั่นเครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง เครื่องแต่งกาย สินค้าที่ระลึก “เข็มกลัดผีเสื้อ จากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับจากเศษผ้า”

4.2 ผลการวิจัยเพื่อศึกษาหาความพึงพอใจที่มีต่อผลออกผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ “เข็มกลัดผีเสื้อ จากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย “และเครื่องประดับจากเศษผ้า”

จากการศึกษาความพึงพอใจ โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากผู้เชี่ยวชาญ และสถานประกอบการที่จัดทำและขายสินค้าที่ระลึก ในเขตจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 20 คน ปรากฏผลดังตรา

ตารางที่ 1 ตารางแสดงระดับความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์แฟชั่นเครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง เครื่องแต่งกาย หรือสินค้าที่ระลึก “เข็มกลัดผีเสื้อ จากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับจากเศษผ้า”

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	การแปลผล	หมายเหตุ
1.ขนาดรูปร่างและน้ำหนัก มีความเหมาะสม	4.62	มากที่สุด	
2.มีเอกลักษณ์โดดเด่น สวยงามและน่าสนใจ	4.71	มากที่สุด	
3.สีสันและความประณีตสวยงาม เหมาะสมกับสมัยนิยม	4.69	มากที่สุด	
4.การจัดองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันดี	4.63	มากที่สุด	
5.ผลงานการออกแบบสามารถนำไปผลิตในเชิงพาณิชย์ได้	4.74	มากที่สุด	
6.มีความเหมาะสมในด้านราคา	4.57	มากที่สุด	
รวม	4.66	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่าตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ แฟชั่นเครื่องแต่งกายเครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง หรือสินค้าที่ระลึก “เข็มกลัดผีเสื้อ จากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับจากเศษผ้า”โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.66 และพบว่ามี ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ตามลำดับดังนี้ ผลงานการออกแบบสามารถนำไปผลิตในเชิงพาณิชย์ได้ค่าเฉลี่ย 4.74 มีเอกลักษณ์โดดเด่นสวยงามและน่าสนใจ ค่าเฉลี่ย 4.71 สีสันและความประณีตสวยงามเหมาะสมกับสมัยนิยมค่าเฉลี่ย 4.69 การจัดองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันดี ค่าเฉลี่ย 4.63 ขนาดรูปร่างและน้ำหนักมีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 4.62 มีความเหมาะสมในด้านราคา ค่าเฉลี่ย 4.57

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเพื่อการศึกษาพัฒนาผลิตภัณฑ์การออกแบบแฟชั่นเครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง เครื่อง

แต่งกาย หรือสินค้าที่ระลึก “เข็มกลัดผีเสื้อ จากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับจากเศษผ้า” ผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจ เก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญา ตลอดจนเอกลักษณ์ของจังหวัดสุรินทร์ทั้งจากตำรา วารสารและผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการออกแบบและจัดทำผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึก พบว่า การจัดผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึก “เข็มกลัดผีเสื้อ จากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับจากเศษผ้า” ควรใช้ผ้าไหม เศษผ้าไหม และเศษผ้าฝ้าย ซึ่งเป็นวัสดุตามธรรมชาติที่เกิดจากภูมิปัญญา และเอกลักษณ์เด่นของจังหวัดสุรินทร์ ที่มีการผสมผสานเอกลักษณ์ ลูกปัดมุก ให้สวยงามประณีต ฯลฯ

2. ผลการวิจัยเพื่อศึกษาหาความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึก “เข็มกลัดผีเสื้อ จากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับจากเศษผ้า” ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.66 และพบว่ามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ที่สูงสุดทุกด้าน ตามลำดับดังนี้ ผลงานการออกแบบสามารถนำไปผลิตในเชิงพาณิชย์ได้ ค่าเฉลี่ย 4.74 มีเอกลักษณ์โดดเด่นสวยงามและน่าสนใจ ค่าเฉลี่ย 4.71 สีสันทันและความประณีตสวยงามเหมาะสมกับสมัยนิยม ค่าเฉลี่ย 4.69 การจัดองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันดี ค่าเฉลี่ย 4.63 ขนาดรูปร่างและน้ำหนักมีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 4.62 มีความเหมาะสมในด้านราคา ค่าเฉลี่ย 4.57

5.2 อภิปรายผล

1. การใช้ผ้าไหม เศษผ้าไหม เศษผ้าฝ้าย จัดทำออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นเครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง เครื่องแต่งกาย หรือสินค้าที่ระลึก “เข็มกลัดผีเสื้อ จากผ้าไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับจากเศษผ้า” เพราะเส้นไหมเป็นวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น เกิดจากภูมิปัญญา หาได้ง่ายและเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของจังหวัดสุรินทร์และประเทศไทย

2. ผ้าไหม เศษผ้าไหม เศษผ้าฝ้าย เป็นวัสดุธรรมชาติ ที่ให้สีสันตามธรรมชาติ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสามารถนำมาตัด ดัดแปลง ประดิษฐ์อย่างสร้างสรรค์ได้ง่ายกว่าวัสดุชนิดอื่น

3. ใช้ผ้าไหม เศษผ้าไหม เศษผ้าฝ้าย เนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญของชนิดเข็มกลัดผีเสื้อได้แก่ ผู้วิจัยได้ผสมผสานทั้งขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ ผสมผสานกับมุข ให้สวยงาม ประณีต ฯลฯ ที่โดดเด่นจากภูมิปัญญาให้ผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึก ผลิตภัณฑ์ Malika ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับจากเศษผ้า เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าสำหรับผู้บริโภค

5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย
2. ควรมีพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์และส่งเสริมให้ได้รับการจดอนุสิทธิบัตร

บรรณานุกรม

ผีเสื้อจากผ้าไหมไทย

สืบค้นจาก

https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fyoutube.com%2F%40user-wh1rw3oh9q&h=ASXVzOagJa4VZ3X7pHuZUYoCCWfl4JsCiPcua1VTbE025xO4Jn-V9ykPYbihzKGePmLt_nTzPa42mjjF2EM7IQGP9vD6oQ0wkw71nrb5QL_4bj1VA6Sx38fxnz8tY1uoTZseka5s1lrHcu9wVutVhw

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2568

ศึกษาการทำผีเสื้อจากผ้าไหมไทย ในหลายรูปแบบ

สืบค้นจาก

<https://lampang.prd.go.th/th/content/category/detail/id/13/iid/131408>

เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2568

ศึกษาหาบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับชิ้นงาน

สืบค้นจาก

<https://www.prosperpackaging.com>

เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2569

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบเสนอขออนุมัติโครงการ

แบบเสนอโครงการ

รหัสวิชา 20201 8501 ชื่อวิชา โครงการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ประเภทวิชา การพาณิชย์กรรม สาขาวิชา การบัญชี สาขางาน การบัญชี

ระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่3 กลุ่มที่ บข.3/1

1. ชื่อโครงการ เข้มกัตผีเสื้อจากไหมไทย

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

2.1นางสาว ชลลดา บัญชาเมฆ	รหัสนักศึกษา 66202010012
2.2นางสาว สุมาตตรา ยิ่งชื่น	รหัสนักศึกษา 66202010055
2.3นางสาว ธนพร ยืนยงค์	รหัสนักศึกษา 66202010018

2 ที่ปรึกษาโครงการ

3.1 นางสาวนิตยา ป้องเขต	ครูที่ปรึกษาโครงการ
3.2 นางสาวนิภาพร สายแก้ว	ครูที่ปรึกษาโครงการร่วม

4. ครูผู้สอน

- 4.1 นางสาวนิตยา ป้องเขต

5.ระยะเวลาการดำเนินงาน

สัปดาห์1-18 (6 ตุลาคม – 6กุมภาพันธ์2569)

6. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย หนึ่งในนั้นคือ “ผ้าไหมไทย” ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติที่มีความงดงาม ประณีต และสะท้อนถึง ศิลปะการทอผ้าอันละเอียดอ่อนของคนไทยในแต่ละท้องถิ่น ปัจจุบันผ้าไหมไทยได้รับความนิยมทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ แต่ส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในรูปแบบเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย หรือของตกแต่ง บ้านเท่านั้น โครงการ “เข้มกัตผีเสื้อจากไหมไทย” จึงเกิดขึ้นเพื่อ ต่อยอดคุณค่าของไหมไทย ให้อยู่ใน

รูปแบบของ เครื่องประดับขนาดเล็ก ที่สวยงามและใช้งานได้จริง โดยนำแรงบันดาลใจจาก “ผีเสื้อ” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความงาม อ่อนโยน และการเปลี่ยนแปลง มาผสมผสานกับวัฒนธรรมชาติจาก ไทย ผ่านการออกแบบและประดิษฐ์อย่างสร้างสรรค์การจัดทำเข็มกัศผีเสื้อจากไหมไทย นอกจากนี้ จะช่วย ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและการอนุรักษ์ผ้าไหมไทย แล้ว ยังช่วย สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน รวมถึงเปิดโอกาสให้เยาวชนได้ฝึกฝนทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ งานประดิษฐ์ และการออกแบบเชิงศิลป์อีกด้วย

7. วัตถุประสงค์โครงการ

- 7.1 เพื่อออกแบบและประดิษฐ์ เข็มกัศรูปผีเสื้อจากผ้าไหมไทย ให้มีความสวยงาม ทันสมัย และสามารถใช้งานได้จริง
- 7.2 เพื่อ ส่งเสริมการใช้ผ้าไหมไทย ในรูปแบบใหม่ที่สร้างสรรค์และเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น
- 7.3 เพื่อ อนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมไทย ผ่านการประยุกต์ลายผ้าไหมไทยในงาน เครื่องประดับ

8. ขอบเขตของโครงการ

- 8.1 ผลิตภัณฑ์ที่จัดทำจะมี ขนาดเหมาะสมสำหรับการประดับเสื้อผ้า กระเป๋า หรือหมวก
- 8.2 ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น ผ้าไหมไทย, ใยสังเคราะห์, เข็มกลัดโลหะ, กาวร้อน และด้ายเย็บ

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 9.1 ได้ผลิตภัณฑ์ เข็มกัศผีเสื้อจากไหมไทย ที่มีความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของไทย
- 9.2 ผู้จัดทำโครงการมีความรู้และทักษะในการ ออกแบบและประดิษฐ์งานหัตถกรรมจากผ้าไหมไทย
- 9.3 พัฒนาสู่เชิงพาณิชย์ ก่อให้เกิดรายได้สู่ครอบครัวและชุมชน

10. วิธีดำเนินโครงการ

ลำดับที่	กิจกรรม	ตุลาคม 2568				พฤศจิกายน 2568				ธันวาคม 2568				มกราคม 2569				กุมภาพันธ์ 2569			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	ขออนุมัติโครงการ																				
2.	ศึกษาค้นคว้าข้อมูล/ออกแบบชิ้นงาน																				
3.	จัดหาวัสดุ อุปกรณ์																				
4.	ลงมือปฏิบัติงาน																				
5.	ทดลองใช้/เก็บข้อมูล																				
6.	นำเสนอ/รายงานผล																				

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวธนพร ยืนยงค์)
นักศึกษาระดับ ปวช.

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวชลลดา บัญชาเมฆ)
นักศึกษาระดับ ปวช.

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวสุมาตตรา ยิ่งชื่น)
นักศึกษาระดับ ปวช.

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
โครงการ
(นางสาวนิตยา ป้องเขตร)
ครูที่ปรึกษาโครงการ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบ
โครงการ
(นางสาวนิภาพร สายแก้ว)
ครูที่ปรึกษาโครงการร่วม

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวนิตยา ป้องเขตร)
ครูผู้สอน

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางดวงใจ ขาวงาม)
หัวหน้าแผนกการบัญชี

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเบญจภัทร วงศ์โคกสูง)
หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายปรีดี เสมอ)
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายไพบุลย์ ฤกษ์ดี)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพสังขะ

ภาคผนวก ข
ขั้นตอนการผลิตชิ้นงาน

3.2 วัสดุ/อุปกรณ์ในการทำเข็มกลัดผีเสื้อจากผ้าไหมไทยจากเศษผ้าไหมไทย

3.3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. นำเศษผ้ามาตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยม

รูปภาพที่ 3.10 เศษผ้าไหมนำมาตัดเป็นสี่เหลี่ยม

2. พับผ้าเข้าหากันเป็นรูปสามเหลี่ยม 2 ครั้ง

รูปภาพที่ 3.12 พับผ้าเข้าหากันเป็นรูปสามเหลี่ยม 2 ครั้ง

3. นำเข็มมาเย็บ เย็บขึ้นเย็บลง เริ่มจากมุมขวามือของผ้า

รูปภาพที่ 3.13 นำเข็มมาเย็บ เย็บขึ้นเย็บลง เริ่มจากมุมขวามือของผ้า

รูปภาพที่ 3.13 นำเข็มมาเย็บ เย็บขึ้นเย็บลง เริ่มจากมุมขวามือของผ้า

4. แล้วดึงเข็มให้สุด จากนั้นเย็บให้ผ้าแน่นข้างหลัง

รูปภาพที่ 3.14 แล้วดึงเข็มให้สุด จากนั้นเย็บให้ผ้าแน่นข้างหลัง

5. พอเย็บได้ 4 อัน นำเข็มมาเย็บให้เป็นผีเสื้อ

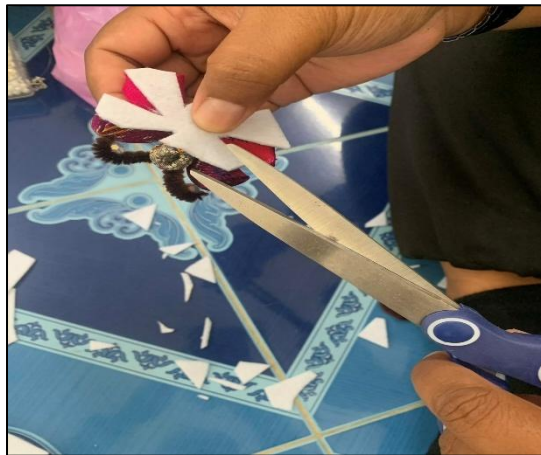
รูปภาพที่ 3.15 พอเย็บได้ 4 กลีบ นำเข็มมาเย็บให้เป็นผีเสื้อ

6. นำมุกประดับมาทำเป็นหมวดผีเสื้อ

รูปภาพที่ 3.16 นำมุกประดับมาทำเป็นหมวดผีเสื้อ

7. นำกระดาษมาปิดข้างหลังกระดาษผ้าสักหลาดและติดเข็มข้างหลัง

รูปภาพที่ 3.17 นำกระดาษมาปิดข้างหลังกระดาษผ้าสักหลาดและติดเข็มข้างหลัง

8. นำเข็มกลัดมาติดหลังผีเสื้อ

รูปภาพที่3.18 นำเข็มกลัดมาติดหลังผีเสื้อ

9. รูปภาพได้หลังทำเสร็จ

รูปภาพที่3.19 รูปภาพหลังทำเสร็จ

ภาคผนวก ค
ภาพผลงานสำเร็จ

รูปเข็มกลัดจากผีเสื้อผ้าไหมไทยเสร็จสมบูรณ์

รูปภาพที่ 3.20

รูปภาพที่ 3.21

รูปภาพที่ 3.22

รูปภาพที่ 3.23

รูปภาพที่ 3.24

ภาคผนวก ง

หลักฐานการซื้อขาย หรือจ้างผลิต หรือการส่งมอบผลงานสิ่งประดิษฐ์

หลักฐานการซื้อขาย หรือจ้างผลิต หรือการส่งมอบผลงานสิ่งประดิษฐ์

Krungthai
กรุงไทย

โอนเงินสำเร็จ
รหัสอ้างอิง Ac8f284dc039d49f6

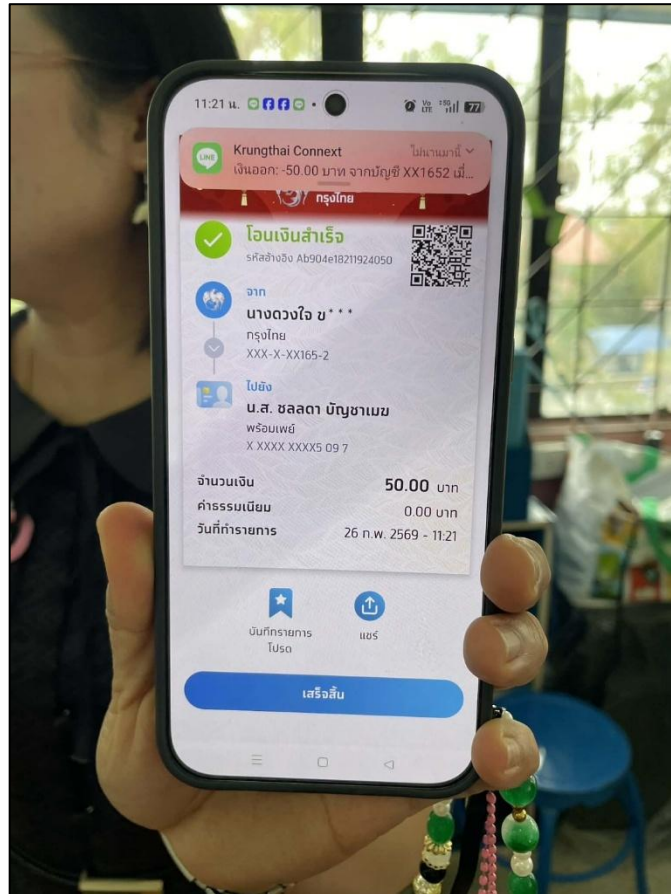
จาก
นางวราภรณ์ ก * * *
กรุงไทย
XXX-X-XX681-9

ไปยัง
น.ส.ธนพร ยืนยงค์
พร้อมเพย์
X XXXX XXXX8 74 7

จำนวนเงิน 50.00 บาท
ค่าธรรมเนียม 0.00 บาท
วันที่ทำรายการ 26 ก.พ. 2569 - 11:07

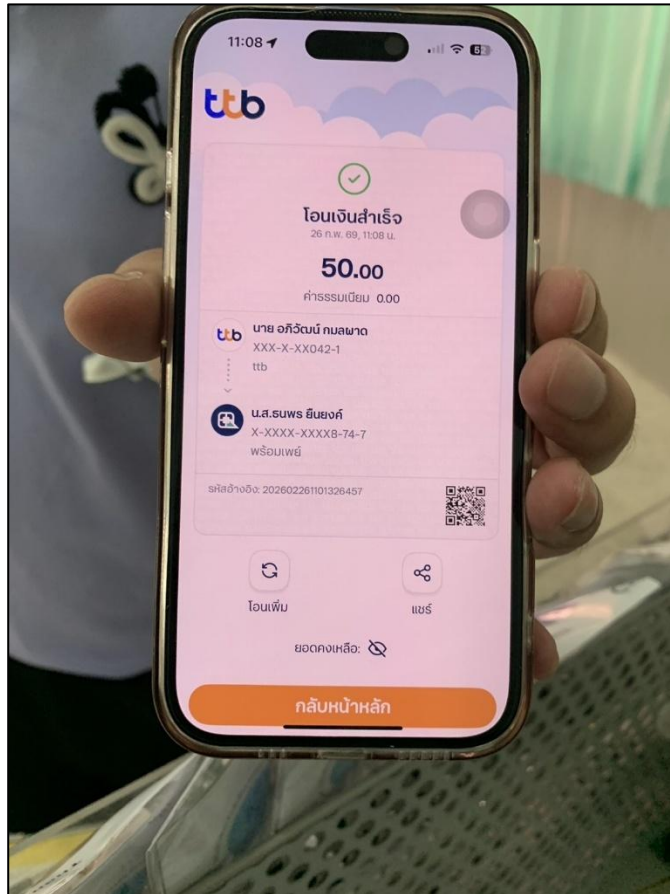
รูปภาพที่3.25

หลักฐานการซื้อขาย หรือการส่งมอบผลงานสิ่งประดิษฐ์

รูปภาพที่ 3.26

หลักฐานการซื้อขาย หรือการส่งมอบผลงานสิ่งประดิษฐ์

รูปภาพที่ 3.27

หลักฐานการซื้อขาย หรือการส่งมอบผลงานสิ่งประดิษฐ์

โอนเงินสำเร็จ
2 มี.ค. 69 14:44 น.

 น.ส. วรรณพร พ
ธ.กสิกรไทย
xxx-x-x2005-x

↓

 นางสาว ธนพร ยืนยงค์
ธ.ออมสิน
xxx-x-x3942-xxx

เลขที่รายการ:
016061144443BOR08242

จำนวน: 100.00 บาท

ค่าธรรมเนียม: 0.00 บาท

สแกนตรวจสอบสลิป

รูปภาพที่ 3.28

หลักฐานการซื้อขาย หรือการส่งมอบผลงานสิ่งประดิษฐ์

โอนเงินสำเร็จ
26 ก.พ. 69 17:09 น. K+

 น.ส. กมลธนา น
ธ.กสิกรไทย
xxx-x-x4741-x

↓

 นางสาว ธนพร ยืนยงค์
รหัสพร้อมเพย์
xxx-xxx-7412

เลขที่รายการ:
016057170927BPP05684

จำนวน: 120.00 บาท

ค่าธรรมเนียม: 0.00 บาท

สแกนตรวจสอบสลิป

รูปภาพที่ 3.29

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจ
โครงการ เข้มกััดผีเสื้อจากไหมไทย
วิทยาลัยการอาชีพสรวง

คำชี้แจง : แบบประเมินแบ่งเป็น 3 ตอน และโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น
ของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในตัวเลือกตามความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ   ( ) ชาย   ( ) หญิง
2. อายุ   ( ) 16 – 18 ปี   ( ) 19 – 20 ปีขึ้นไป
3. อาชีพ   ( ) นักเรียน   ( ) นักศึกษา   ( ) ครู/อาจารย์

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนารูปแบบพวงกุญแจจากเศษผ้า

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
1. ขนาดรูปร่างและน้ำหนัก มีความเหมาะสม					
2. มีความสวยงามและน่าสนใจ					
3. มีสีสัน มีความประณีต สวยงาม					
4. มีความเหมาะสมกับราคา					

ขั้นตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ - สกุล	นางสาวธนพร ยืนยงค์
แผนกวิชา	การบัญชี
วัน/เดือน/ปีเกิด	วันที่ 29 มกราคม 2550
ประวัติการศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านศรีนวล
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 104 หมู่ 9 บ้านศรีนวล ตำบล สังขะ อำเภอ สังขะ จังหวัด สุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ 32150

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ - สกุล	นางสาวชลลดา บัญชาเมฆ
แผนกวิชา	การบัญชี
วัน/เดือน/ปีเกิด	วันที่ 6 พฤศจิกายน 2550
ประวัติการศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กศน.
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 474/2 หมู่ 11 บ้านโนนตะแบก ตำบล สังขะ อำเภอ สังขะ จังหวัด สุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ 32150

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ - สกุล	นางสาวสุมาตตรา ยิ่งชื่น
แผนกวิชา	การบัญชี
วัน/เดือน/ปีเกิด	วันที่ 1 มิถุนายน 2550
ประวัติการศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านละมงค์
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 116/1 หมู่ 5 บ้านละมงค์ ตำบล ณรงค์ อำเภอ ศรีณรงค์ จังหวัด สุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ 32150